

ПОВНОВАЖЕННЯ ПІДРОЗДІЛІВ ЮВЕНАЛЬНОЇ ПРЕВЕНЦІЇ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ УКРАЇНИ ЩОДО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРАВ ДІТЕЙ

Дмитро Андрійович ЯРОВЕЦЬ,

*аспірант кафедри адміністративного права
та адміністративного процесу Одеського
державного університету внутрішніх справ*

Діяльність підрозділів ювенальної превенції Національної поліції України як напрямок правоохоронної діяльності Національної поліції України – це система поліцейських заходів та повноважень, методів та способів їх реалізації, що здійснюються з метою попередження вчинення правопорушень серед неповнолітніх або попередження чи зменшення їх негативних наслідків, зниження рівня правопорушень в державі та в окремих регіонах, забезпечення високого рівня публічної безпеки та порядку. Профілактична робота з дітьми та підлітками сьогодні визнається одним із пріоритетних завдань, які постають перед органами Національної поліції. Саме з цією метою у грудні 2017 року наказом МВС України було створено підрозділи ювенальної превенції Національної поліції України відповідно до статті 23 Закону України «Про Національну поліцію», статті 5 Закону України «Про органи і служби у справах дітей та спеціальні установи для дітей», статті 10 Закону України «Про запобігання та протидію домашньому насильству», Положення про Національну поліцію, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 28 жовтня 2015 року № 877 [1].

Загалом, сам термін «ювенальна превенція» слід розглядати як правову систему заходів щодо попередження та запобігання дитячій злочинності. Безперечно, органи внутрішніх справ і раніше долучалися до діяльності у цій сфері. Однак необхідність прийняття рішення щодо створення спеціалізованих органів ювенальної превенції була зумовлена «необхідністю переорієнтації діяльності підрозділів кримінального блоку, що спеціалізувалися на боротьбі зі злочинністю неповнолітніх, із репресивно-профілактичної на превентивно-виховну діяльність, спрямовану на роботу з дітьми категорії так званого «правоохоронного ризику», а також попередження будь-яких загроз безпеці дітей» [2].

З моменту створення підрозділів ювенальної превенції Національної поліції України активно впроваджують заходи щодо налагодження їхньої роботи. Зокрема, ведеться облік дітей, щодо яких поліцейські ювенальної превенції здійснюють профілактичну роботу. Відомості про взяття на профілактичний облік неповнолітнього подаються до відповідної інформаційної підсистеми бази даних, що входить до єдиної інформаційної системи МВС. Крім того, розробляються необхідні організаційно-управлінські документи та запроваджується за погодженням з Міністерством освіти і науки України у навчальні програми та плани відповідних навчальних дисциплін для всіх форм навчання в закладах вищої освіти зі специфічними умовами навчання модулі тематики «Забезпечення прав дитини».

Не менш важливим напрямом роботи органів ювенальної превенції є налагодження активної взаємодії з громадськістю та навчальними закладами. Продовжується реалізація проекту, «Шкільний офіцер поліції», який було започатковано ще з 2016 року: Налагоджуючи тісну співпрацю з населенням, працівники поліції проводять виховні бесіди з неповнолітніми, зокрема, з таких питань, як особливості адміністративної та кримінальної відповідальності за вчинення правопорушень, протидія булінгу, запобігання домашньому насильству тощо. Така діяльність спрямована на підвищення присутності поліції та її роботи з населенням у різних сферах його життєдіяльності, зокрема, у галузі існування певного соціуму на конкретній території, забезпечення публічної безпеки в межах останньої, профілактики правопорушень в школі та підвищення правосвідомості неповнолітніх, а також усієї частини населення тощо [3]. Державний інститут проблем сім'ї та молоді виділяє шість основних причин злочинної поведінки неповнолітніх: соціальні та економічні аспекти становища сучасного українського суспільства; функціональну неадекватність сім'ї; відчуження від шкільного середовища; вади й обмеженість соціалізації дітей в інтернативних закладах; проблеми в організації дозвілля; негативний вплив засобів масової інформації [2].

Разом з тим, статистика кримінальних проваджень, учасниками яких є неповнолітні, вказує на те, що навіть зі створенням та реформуванням органів ювенальної превенції ситуація зі злочинністю серед цієї вікової категорії змінюється поволі. Тому гостро постає питання щодо подальшого реформування діяльності поліції у цій сфері, приведення законодавства у відповідність до міжнародних стандартів та створення умов щодо його реалізації в нашій країні, а також підготовки кадрів у сфері ювенальної превенції. Okремо варто наголосити на тому, що забезпечення безпеки суспільства Національною поліцією України неможливо без розуміння якісної співпраці усіх підрозділів, в тому числі, і підрозділів ювенальної превенції. Вищезазначені питання впливають не тільки на чітке та ефективне виконання норм чинного законодавства, але й на досягнення відповідного високого рівня безпеки суспільства та держави.

Актуальність проблем дитинства для перспективи розвитку держави разом із завданням посилення результативності ювенальної превенції як напрямку діяльності органів поліції України обумовлюють необхідність вироблення якісно нового підходу щодо забезпечення дітям нашої країни повноцінного розвитку відповідно до їх потреб, докорінних змін у механізмах співпраці органів влади і громадськості.

Список використаних джерел:

1. Про затвердження Інструкції з організації роботи підрозділів ювенальної превенції Національної поліції України : наказ МВС України від 19.12.2017 № 1044. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0686-18>.
2. Костенко Я. В. Психологічні та правові особливості дитячої злочинності. *Прикарпатський юридичний вісник*. 2017. Вип. 6(21). Т. 2. С. 130-134.
3. В Україні запустили проект «Поліцейський офіцер громади»: стаття від 28.05.2019 // Єдиний веб-портал органів виконавчої влади: Урядовий портал. URL: <https://www.kmu.gov.ua/ua/news/v-ukrayini-zapustili-proekt-policejskij-oficergromadi>.